

Solterra Geoenergy Systems

• SOLTERRA •
Process Heat Recovery
Heat Pump Technology
C.H.P. Integration
Dehumidification
Thermal Energy Consultancy

Dunstar Ltd., are happy to be associated with the redevelopment of the Inverin School House and wish all involved every success in the future.

Dunstar are turnkey solution providers who specialise in renewable energy technologies.

- The team has long experience designing and installing ground source heat pump systems, as well as water source and vertical collector geothermal systems.
 - As with the Inverin School House the preferred method of central heating is with underfloor emitters for comfort, economy, aesthetics and interior design freedom.
 - Successful applications to date include numerous home heating systems, recreational facilities, health care residential units, office blocks, swimming pools and varied commercial heat recovery installations.
 - More and more users are also availing of the inherent reversibility of heat pumps to provide summertime cooling . . . in many cases almost totally free cooling from the geothermal reservoir.
 - For applications needing a lot of heat, the geothermal heatpump is the most practical and economical way to go green: efficient, cost-effective heating/cooling and zero CO₂ produced on your site.
- Visit our website or phone for details.

Dunstar Ltd.
1, Kent St.,
Clonakilty,
Co. Cork.

Tel: (023) 35165
Fax: (023) 35174
E-mail: dunstar@eircom.net
Website: www.solterra.ie

An tSeanscoil - Inné agus Inniú

Is mór atá feicthe ag ballaí sheanscoil an Chnoic. Is iomaí duine, idir mhúinteoirí, scoláirí agus chuairoteoirí, a shiúil tríd an scoil seo ó bunaíodh í. Bhí an scoil tógtha le hoideachas a thabhairt do phobal an Chnoic, ach ní gach uile dhuine a chuaigh isteach sa scoil seo a bhí sásta glacadh leis an oideachas sin ar na cúinsí a raibh sé á thairiscint. Go deimhin ba mheasa do go leor daoine an scoil ná príosún. Sin an fáth gur iomaí gasúr a chaith laethanta ag mitseáil. Tá dhá thaobh ar gach uile scéal agus dá mbeifí ní ba chineálta le gasúir sa tseanaimsir, bheadh níos mó fonn orthu foghlaim a dhéanamh.

Ní raibh sé éasca gasúir a choinneáil ar scoil fadó. Bhí a gcúnamh ag teastáil sa mbaile, san earrach, sa samhradh agus sa bhfómhar agus ní raibh go minic ag a muintir ach ón láimh go dtí an béal agus bhí gach uile láimh chunta dá bhféadfaidís a fháil ag teastáil uathu le greim a mbéil a sholáthar don líon tí. Bhí muiríní móra i dtithe an uair sin agus bhí sé fíor-dheacair maireachtáil. Chomh maith leis sin, bhí sé an-deacair jab a fháil ar do chuid scolaíochta mura raibh tú ag déanamh thar cionn ar scoil.

Chonaic an scoil seo a cuid gasúr ag dul ar eisimirce go Sasana, go Meiriceá agus chuig go leor áiteanna eile ar fud an domhain. Rinne go leor acu go han-mhaith, ach níor fhíll ar ais abhaile an oiread acu agus ba mhaith linn leis an airgead a bhí déanta a chur ag obair san áit ar rugadh agus ar tógadh iad. Chonaic an scoil seo trioblóidí le linn Chogadh na Saoirse agus le linn an Chogadh Cathartha agus nuair a shocraigh an saol síos chonaic sí Ardscoil Mhichíl Bhreathnaigh á bunú agus na sluaite i bpictiúr ar aghaidh na scoile a bhí ag tabhairt faoi fhoghlaím agus faoi shiamsaíocht a chur chun cinn mar chuid de thurasóireacht chultúrtha sa samhradh. Chonaic sí Árannach, Micheál Ó Maoláin, ag teacht le

gasúir lucht na gCeardchumann i mBaile Átha Cliath le Gaeilge a foghlaim mar chuid den fheachtas leis an nGaeilge a roinnt le gnathoibrithe na príomhchathrach. Chonaic sí saothrú á chur ar fáil trí choinneáil scoláirí agus foghlaimeoirí Gaeilge i dtithe an cheantair - saothrú a chuidigh go mór le héadach agus bróga a chur ar ghasúir a bhí ag freastal ar an scoil an chuid eile den bhliain chomh maith le deis feabhas a chur ar na tithe a bhíodh ag coinneáil na gcuairoteoirí seo. Chonaic an scoil seo daoine óga fuinniúla a raibh

suim acu i scéalaíocht, i bhfilíocht, in amhránaíocht, i gceol agus i ndamhsa ag teacht amach as an scoil seo agus ag foghlaim ó lucht foghlama na Gaeilge i gcaitheamh an tsamhraidh agus ag roinnt na scileanna sin eatarthu féin an chuid eile den bhliain.

Ba i gclós na scoile seo a bhíodh aeraíochtaí móra. Bhíodh stáitse tógtha faoin aer agus daoine ag teacht ó chian agus ó chongar leis an aeraíocht seo a fheiceáil ar Dhomhnaigh i lár an tsamhraidh. Ba í an scoil seo freisin a chuidigh le scileanna peile a thabhairt d'óige

an teach scoile i saterne.

Bean as na hAille, Muintir an Locháin & Chor na Rón

THUAS:

Bríd Laca as na hAille.
(Tógtha ins na fichedí).

AR DHEIS:

Séamus Beag, a Bhean agus a mac Pádraig
Seoige Ó Cúláin, Lochán Beag.
Sí an bhean árd Peige Mháirtín Dhomhnaill
(Bn. Steve Rua) as Cor na Rón.

an cheantair agus nuair a thagadh an aimsir bhreá, thugtaí na gasúir go dtí an Chreach Oileáin áit a raibh deis acu cluichí a imirt os cionn uair a chloig agus gan gasúir ag teacht ar ais chun na scoile go dtí timpeall a dó a chlog.

Chonaic an scoil seo oideachas gairmscoile á bhunú sna tríochaidí agus mic léinn ón scoil seo ag dul go dtí an ghairmscoil i gColáiste Chonnacht go dtí gur bunaíodh Gairmscoil Cholm Cille i lár na geaogaidí. Is beag d'óige na háite seo a chreidfeadh anois nach raibh an Teastas Sóisireach ná an Ardeist á múineadh i nGairmscoil Cholm Cille sna caogaidí ná go dtí lár na seascaidí agus nach raibh meánscoil an Spidéil ag glacadh le buachaillí ar chor ar bith go dtí timpeall lár na seascaidí.

Ba i Seanscoil an Chnoic a bunaíodh Cumann Forbartha Chois Fharraige i Márta 1966. Ba inti a cuireadh agallamh ar an gcéad bhainisteoir le haghaidh Chomhar Chumann Chois Fharraige. Ba inti a bunaíodh an chéad Chlub hOige sa cheantar agus ba inti freisin a

bunaíodh Gluaiseacht Chearta Sibhialta na Gaeltachta ar 21 Márta 1969.

Nuair a tógadh an tSeanscoil i dtosach, ní raibh áit lárnach ag an nGaeilge i gcóras oideachais na tíre agus ba trí Bhéarla a bhíodh na hábhair léinn á múineadh. Is diall suntais go bhfuil an tSeanscoil sin, a bhí ina fórsa Gailldachais sa phobal i dtús a ré, anois ina hionad oidhreachtar an oidhreacht an phobail ina bhfuil an teanga mar shlánchuid de.

Ar an gcaoi chéanna agus ar tógadh na gairmscoileanna sna tríochaidí le ceardoideachas a roinnt le gasúir na tuaithe tá Ionad Oidhreachtar Chois Fharraige, atá tógtha ar shuíomh Sheanscoil an Chnoic anois, le bheith ag tairiscint oideachas tríú leibhéal tríd an gcuireadh atá tugtha ag Comhar Chumann Shailearna d'Ollscoil na hÉireann, Gaillimh cúrsaí a chur ar siúl san ionad seo agus tá seomra faoi leith curtha i leataobh don obair sin. Is scáthán ar oidhreacht an phobail Ionad Oidhreachtar na Seanscoile.

Tá an Ghaeilge, ár mbéaloideas, ár gcuid amhrán, filíocht agus seanchais mar scáthán dúinn ar a bhfuil d'fhorbairt tarlaithe sa cheantar seo leis na céadta bliain. Tá an uirnis a bhí ag ár muintir romhainn agus againne anois le muid féin a chur i dtuiscint dá chéile agus do dhaoine eile faoi bhagairt. Is ar ár gerann sinne atá a chinntiú go mairfidh an oidhreacht seo slán dúinne le fágáil mar oidhreacht ag na glúnta atá le teacht inár ndiaidh. Is ar a gerann siadsan atá an oidhreacht sin a roinnt leis na glúnta atá le teacht ina ndiaidh siúd nó í a ligean i ndearmad. B'ionann í a ligean i ndearmad agus seoda agus guineacha buí a chur i bhfolach in áit nach bhfuiltear ag dul ag inseacht d'aon duine eile cá bhfuil siad agus go dtéann siad amú le bás an té a chur i bhfolach iad. Tá súil againn ar fad go gcuideoidh obair an Ionaid seo lena chinntiú nach dtarlódh sin.

Peadar Mac an Iomare.

Beannachtaí & deá ghuí ó

FLAHERTY MARKETS LTD.

18, Long Walk, Galway. WHOLESALE ELECTRICAL DISTRIBUTORS

Telephone: (091) 561121 Fax: 565511

Paint Rite Ltd. ✓

**OLIVER
CUNNINGHAM**

THE PAINT, VARNISH & WALLCOVERING SPECIALISTS
Rite Product. Rite Price. Rite Advice

Terryland Retail Park, Headford Road, Galway.
Tel: 091 562394 Fax: 091 566841 Email: paintritegalway@tinet.ie